

Euroopa Ülemkogu

Brüssel, 6. märts 2025
(OR. en)

EUCO 6/25

CO EUR 5
CONCL 2

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine (6. märts 2025)
– Järeldused

Delegatsioonidele edastatakse järeldused, mis Euroopa Ülemkogu võttis vastu eespool nimetatud kohtumisel.

I. UKRAINA

1. Euroopa Ülemkogu pidas arvamuste vahetuse Ukraina presidendi Volodõmõr Zelenskõiga.
2. Euroopa Ülemkogu arutas viimatisi arenguid seoses Ukrainaga. Dokumendis EUCO 10/25 esitatud tekst sai 26 riigipea ja valitsusjuhi kindla toetuse.
3. Euroopa Ülemkogu pöördub selle küsimuse juurde tagasi oma järgmisel kohtumisel.

II. EUROOPA KAITSE

4. Tuletades meelde 2022. aasta märtsi Versailles' deklaratsiooni ning julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilist kompassi, rõhutab Euroopa Ülemkogu, et Euroopa peab muutuma suveräänsemaks, võtma oma kaitse eest suurema vastutuse ning olema paremini ette valmistatud tegutsema ja tulema iseseisvalt toime vahetute ja tulevaste väljakutsete ja ohtudega 360 kraadi lähenemisviisi abil. Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda ja selle tagajärjed Euroopa ja ülemaailmsele julgeolekule muutuvast keskkonnas kujutavad endast Euroopa Liidu jaoks eksistentsiaalset väljakutset.
5. Sellega seoses kiirendab Euroopa Liit vajalike vahendite ja rahastamise kasutuselevõttu, et tugevdada Euroopa Liidu julgeolekut ja meie kodanike kaitset. Seda tehes liit vastavalt tugevdab oma üldist kaitsevalmidust, vähendab oma strateegilist sõltuvust, tegeleb oma lünkadega üliolulistest võimetest ning tugevdab kogu liidus Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi, et tal oleks võimalik varustust vajalikus koguses ja kiirendatud tempos paremini tarnida. See aitab samuti kaasa Euroopa tööstusliku ja tehnoloogilise konkurentsivõime suurendamisele.

6. Tuginedes oma varasematele järeldustele ja kooskõlas aluslepingutega antud vastavate pädevustega ning pidades silmas komisjoni presidendi hiljutist kirja, rõhutab Euroopa Ülemkogu vajadust jätkata Euroopa julgeolekule ja kaitsese tehtavate kulutuste märkimisväärsset suurendamist ning:
- a) tervitab komisjoni kavatsust soovitada nõukogul kohese meetmena aktiveerida koordineeritud viisil stabiilsuse ja kasvu pakti kohane riikide vabastusklausel ning kutsub komisjoni üles uurima täiendavaid meetmeid, võttes arvesse nõukogu seisukohti, tagades samal ajal võla jätkusuutlikkuse, eesmärgiga hõlbustada kõigis liikmesriikides riiklikul tasandil märkimisväärsete kaitsekulutuste tegemist;
 - b) kutsub komisjoni üles pakkuma välja täiendavaid kaitse rahastamise allikaid ELi tasandil, sealhulgas kõigile liikmesriikidele pakutavate täiendavate võimaluste ja stiimulite kaudu nende praeguste eraldiste kasutamisel asjakohaste ELi rahastamisprogrammide alusel, tuginedes objektiivsuse, mittediskrimineerimise ning liikmesriikide võrdse kohtlemise põhimõtetele, ning esitama kiiresti asjakohased ettepanekud;
 - c) võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse esitada ettepanek uue ELi vahendi kohta, millega antakse liikmesriikidele kuni 150 miljardi euro ulatuses laene, mis on tagatud ELi eelarvega, ning kutsub nõukogu üles seda ettepanekut kiiremas korras läbi vaatama;
 - d) väljendab heameelt Euroopa Investeerimispanka Grupi (EIP Grupp) presidendi hiljutise kirja ja selles sisalduva kava üle suurendada EIP Grupi toetust Euroopa julgeoleku- ja kaitsetööstusele, kaitstes samal ajal EIP Grupi tegevust ja rahastamisvõimet, ning kutsub Euroopa Investeerimispanka juhatajate nõukogu üles kiiremas korras jätkama Euroopa Investeerimispanka tavade kohandamist kaitsetööstusele laenu andmise osas, hinnates eelkõige uuesti väljajäetud tegevuste loetelu ning suurendades julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas saadaoleva rahastuse mahtu;

- e) rõhutab, kui oluline on kaasata kaitsetööstuse jaoks erasektori rahalisi vahendeid, ning kutsub komisjoni üles kaaluma sellega seotud meetmeid, sealhulgas andes erainvestoritele märku, kui tähtis on kaitsetööstus kogu Euroopa jaoks;
- f) määrab kindlaks järgmise võimetega seotud prioriteetsete ELi tasandi tegevuse valdkondade esimese loetelu, võttes arvesse Ukrainas toimuvast sõjast saadud kogemusi, kooskõlas Euroopa Kaitseagentuuri raames juba tehtud tööga ja täielikus vastavuses NATOga: õhu- ja raketikaitse; suurtükisüsteemid, sealhulgas pikamaa-ründevõime; raketid ja laskemoon; mehitamata õhusõidukid ja mehitamata õhusõidukite tõrje süsteemid; strateegilised võimaldid, sealhulgas seoses kosmosega ja elutähtsa taristu kaitsega; sõjaväeline liikuvus; kübervaldkond; tehisintellekt ja elektrooniline võitlus;
- g) toonitab, et kõigi ELi maismaa-, õhu- ja merepiiride kaitse aitab kaasa kogu Euroopa julgeolekule, eelkõige seoses ELi idapiiriga, pidades silmas Venemaa ja Valgevene põhjustatud ohte;
- h) lisaks, pidades silmas ülejäänud ELi piire ähvardavaid ohte, rõhutab nende piiride kaitse tähtsust;
- i) rõhutab, kui oluline on suurem süstemaatilisus nõudluse koondamisel, nõuete ühtlustamisel ja ühishangetes, eesmärgiga vähendada kogukulusid, tagada standardimine ja koostegutsemisvõime ning pakkuda Euroopa tööstusele, sealhulgas VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele suuremat prognoositavust, samuti aidata kaasa hästitoimivale kaitsetööstuse turule, mis kaasaks paremini era- ja avaliku sektori investeeringuid ning tagaks piiriülese juurdepääsu kaitsevaldkonna tarneahelatele;
- j) kutsub Euroopa Kaitseagentuuri üles vaatama koos kõrge esindaja, komisjoni ja liikmesriikidega kiiresti läbi selleks asjakohased protsessid;

- k) kutsub kaasseadusandjaid üles viima võimalikult kiiresti lõpule Euroopa kaitsetööstuse programmi üle peetavad läbirääkimised;
 - l) toonitab, kui oluline on jätkata teadusuuringute, innovatsiooni ja arendustegevuse toetamist Euroopa Kaitsefondi kaudu;
 - m) kutsub komisjoni ja kaasseadusandjaid üles jätkama kiiresti tööd õigus- ja haldusraamistiku lihtsustamiseks, eelkõige riigihangete, tööstuskoostöö, loa- ja aruandlusnõuete puhul, et kõrvaldada kõik tõkked ja kitsaskohad, mis takistavad kaitsetööstuse kiiret kasvu, sealhulgas mis puudutab VKEsid ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjaid. Sellega seoses kutsub Euroopa Ülemkogu komisjoni üles seadma prioriteediks kaitsevaldkonna lihtsustamisalase koondõigusakti.
7. Euroopa Ülemkogu tuletab samuti meelde, et julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas tugevam ja võimekam Euroopa Liit aitab positiivselt kaasa ülemaailmse ja Atlandi-ülese julgeoleku tagamisele ning täiendab NATOt, mis on NATO liikmeks olevate riikide jaoks endiselt kollektiivkaitse alus. Ülemkogu kutsub liikmesriike, kes on ka NATO liitlased, üles koordineerima oma tegevust enne 2025. aasta juunis toimuvat NATO tippkohtumist. Euroopa Ülemkogu rõhutab, kui oluline on teha koostööd sarnaselt meelestatud ELi-väliste partneritega.

8. Ülalmainitu ei mõjuta teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära ning võtab arvesse kõigi liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuve kooskõlas aluslepingutega.
 9. Euroopa Ülemkogu jääb ootama valget raamatut Euroopa kaitse tuleviku kohta, sealhulgas selles sisalduvaid täiendavaid elemente ja võimalusi, mille eesmärk on oluliselt suurendada Euroopa kaitse rahastamist ning tugevdada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi.
 10. Euroopa Ülemkogu pöördub selle küsimuse juurde tagasi oma märtsi ja juuni kohtumisel.
-